

Sumario | nº12 – Decembro 2021

*Para que serve
unha tese?*

OPINIÓN

As estadias breves

Nomeados os tribunais
dos Premios Extraordinarios
de Doutoramento 2019-2020

NOVA WEB

*Máis información de interese
para doutorandos/as
na nova web*

EDIUS NOVAS

catro
cousas

Convocatoria
de Propostas
Erasmus+ 2022

EDIUS NOVAS

María Emilia Casas
Baamonde, nova
doutora honoris
causa da USC

ENTREVISTA Antón Galocha

«As teses adoitan pecar de
seren demasiado aburridas
no seu aspecto, de non facer
doadada a lectura»

EDIUS NOVAS

Novas ferramentas
e metodoloxía para
facilitar a comunicación
e as relacións entre
directores/as de tese
e doutorandos/as

EDIUS NOVAS

Nerea Rodríguez Regueira
recibe o Premio RUTE á Mellor
Tese de Doutoramento
Española no ámbito da
Tecnoloxía Educativa

NOVA WEB

*Máis información
de interese para doutorandos/as
na nova web*

NOVA WEB

Nas últimas semanas, implementáronse unha serie de cambios na web da USC que van máis aló do aspecto estético. Trátase de culminar un proceso para adaptar a estratexia comunicativa dixital da universidade e os seus contidos aos novos tempos e aos milleiros de persoas que diariamente fan uso desta ferramenta.

A USC quere potenciar ao máximo o uso da nova web en todos os niveis. Un dos esforzos céntrase no fomento do uso da intranet para que os/as usuarios/as poidan resolver os asuntos de tipo máis administrativo. No caso da Escola de Doutoramento (EDIUS), redobráronse os esforzos para conseguir que a nova web sexa unha ferramenta que proporcione máis información de interese para doutorandos e doutorandas.

Para que a nova web estea actualizada na súa totalidade quedan aínda unhas últimas adaptacións que quedarán resoltas nas vindeiras semanas. Para os/as investigadores/as da EDIUS, unha das novidades máis interesantes atopámola na información dispoñible dentro de cada un dos **Programas de Doutoramento**.

Por área de coñecemento | Por campus

Todo [Artes e Humanidades](#) [Ciencias](#) [Ciencias da Saúde](#)
[Ciencias Sociais e Xurídicas](#) [Enxeñaría e Arquitectura](#)

Filtro de texto

Artes e Humanidades	Programa de Doutoramento en Estudos Culturais: Memoria, Identidade, Territorio e Linguaxe Campus de Lugo	Programa de Doutoramento en Estudos da Literatura e da Cultura Campus de Santiago de Compostela
	Programa de Doutoramento en Estudos Ingleses Avanzados: Lingüística, Literatura e Cultura Campus de Santiago de Compostela	Programa de Doutoramento en Estudos Medievais Campus de Santiago de Compostela

[← Ir ao sumario](#)

NOVA WEB

O doutorando ou doutoranda pode acceder a cada un dos PD existentes dentro de cada grande área (Artes e Humanidades, Ciencias, Ciencias da Saúde, Ciencias Sociais e Xurídicas e Enxeñaría e Arquitectura) e atopar ampla información de gran interese e utilidade. Ademais de poder coñecer en que consisten os programas, as persoas interesadas poden ir directamente ás ligazóns con información sobre admisión e matrícula, bolsas e axudas ou con explicacións sobre a normativa.

A maiores, en cada programa de doutoramento os/as usuarios/as poden ter acceso a información sobre a oferta e admisión, actividades formativas, complementos de formación, liñas de investigación, obxectivos e competencias, recursos materiais e teses defendidas, entre outros aspectos.

Programa de Doutoramento en Estudos Culturais: Memoria, Identidade, Territorio e Linguaxe

Tipo	Presencial
Área	Artes e Humanidades
Centro(s)	Escola de Doutoramento Internacional da USC Avenida das Ciencias, 6, 15782 Santiago de Compostela edius@usc.es
Campus	Lugo
Contacto	pd.estudiosculturais@usc.es
+info	Web do centro

Con este programa preténdese abordar de xeito interdisciplinar, por unha banda a investigación de carácter básico sobre teoría cultural, e por outra as investigacións socioculturais aplicadas á globalidade contemporánea, entre os que destacan as relacións entre memorias, paisaxes, migracións, identidades, dereitos humanos, creacións e movementos culturais, sendo abordados estes temas desde perspectivas interdisciplinarias que reúnen a investigadores dos campos: Antropoloxía Social e Cultural, Ciencia Política, Estudos literarios, Filosofía, Xeografía Humana, Historia, Historia da Arte, Lingüística e Socioloxía.

[↗ Admisión e matrícula](#)

[↗ Bolsas e axudas](#)

[↗ Normativa](#)

Presentación

Oferta e admisión

Actividades formativas

Complementos de

Duración: –
Prezo/curso (aprox.): Cursos ou complementos ECTS: 32,00 €/crédito
Cursos non ECTS: 3,30 €/crédito Titoría anual UE: 200,00 € Titoría anual non UE: 400 €
Número prazas: 14

Universidade coordinadora:
Universidade de Santiago de Compostela

Universidade(s) participante(s):
Universidade de Santiago de Compostela
Univ. Haute Bretagne Rennes II

Dentro do apartado de **Liñas de Investigación**, os investigadores e investigadoras en formación teñen a oportunidade de explorar cales son as principais temáticas que se están a abordar nese eido do coñecemento. E, dentro de cada un dos temas, aparece unha listaxe cos nomes dos/as profesores/as que traballan nestas liñas de investigación. No caso do persoal da USC, os usuarios e usuarias da web poderán acceder directamente,

NOVA WEB

pinchando sobre os nomes, a toda a información de interese con datos como teléfono e correo electrónico de contacto, as súas fichas no portal de investigación, os grupos de investigación aos que pertencen, e as materias que están a impartir no curso académico actual ou en anteriores. Trátase, en resumo, de que os/as doutorandos/as, ou os/as futuros/as doutorandos/as, poidan acceder de xeito rápido e sinxelo a información que pode ser moi relevante para a súa carreira investigadora.

Directorio

Área   Filosofía Moral
Teléfonos
Correo electrónico
Categoría   Profesor/a: Titular de Universidade

Investigación

- [Ficha no portal de investigación](#)
- [Grupo de investigación: xustiza e igualdade](#)

Materias con docencia

Curso 2021/2022

Políticas culturais e interculturalidade
Máster Universitario en Servizos Culturais (3ªed)
1ro curso | Primeiro semestre | Obrigatorio | Materias Obrigatorias

Ética Aplicada á Produción e Xestión Cultural
Grao en Ciencias da Cultura e Difusión Cultural-Mod. Semipresencial
4to curso | Primeiro semestre | Obrigatorio | Formación Específica en Produción, Xestión e Difusión Cultural-Mod.Semipresencial

*

INTRANET

Da man desta renovación estética, funcional e operativa, creouse unha intranet que contribúe, entre outros obxectivos, a mellorar a comunicación interna, a xestión documental e de procedementos. Esta foi a segunda de mellora da web institucional, logo de que en decembro de 2019, hai agora dous anos, fose renovada a 'web externa' e na que os traballos se centraron na imaxe que os usuarios percibían.

A introdución da intranet permite crear un novo ámbito de difusión da información que aproveita as vantaxes da nube empregando ferramentas familiares na xestión de contidos e totalmente integradas co uso de dispositivos móbiles.

[↩ Ir ao sumario](#)

*

FORMACIÓN

Na lapela da web adicada á EDIUS adquire moita importancia a formación. Este apartado está dividido en seis grupos de cursos e/ou seminarios:

- **Transversais**
- **Ciencias e Enxeñarías**
- **Artes e Humanidades**
- **Ciencias Sociais e Xurídicas**
- **Ciencias da Saúde**
- **Profesorado**

Dentro de cada un destes grupos, os usuarios poden ver cales son as formacións da EDIUS confirmadas previstas para os seguintes meses, con información sobre as datas de realización, de matrícula, horarios ou modalidade (presencial ou telemática). Ademais, o/a usuario/a ten acceso directo á Secretaría Virtual da universidade no caso de que queira formalizar a matrícula.

Formación

Transversais

Curso 2021/2022	Módulo	Campus	Filtro de texto
Análise e visualización de datos espaciais con R 9, 10, 11, 16, 17 e 18 de febreiro de 2022 Actividade ONLINE 16:00-18:00 h	Ferramentas dixitais de apoio para desenvolver artigos científicos 22, 28 e 29 de abril de 2022 Aula da Biblioteca Universitaria de Lugo de 16:00 a 20:00h	Deseño e preparación de presentacións 11 de marzo de 2022 (presencial), 18 e 25 de marzo de 2022, a través de TEAMS 11 de marzo, Aula de la Biblioteca Universitaria de Lugo; 18 e 25 de marzo, a través de Teams de 9:30 a 13:30h	Introdución á análise espacial e á econometría espacial con R 21, 23 e 25 de marzo de 2022 Actividade ONLINE, usando Microsoft TEAMS de 10:30 a 12:00h
Introdución á programación de análises empíricas con R 24, 26 e 27 de xaneiro de 2022 Actividade ONLINE, usando Microsoft TEAMS de 10:30 a 12:00h	Estatística científica cos algoritmos de R 22, 23 e 25 de febreiro de 2022 Aula da Biblioteca Universitaria de Lugo 16:00 a 20:00h	Taller de xestión do tempo e do estrés na etapa de tese (Santiago-2ª ed.) 1 e 3 de decembro de 2021 Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre de 9:00 a 14:00h	Como preparar unha carreira académica Data: 25 de outubro de 2021 Actividade ONLINE de 16:00 A 20:00h

Desde a Escola de Doutoramento faise un chamamento a todos os investigadores e investigadoras para que coñezan as novas posibilidades e ferramentas que a web lles brinda para que poidan mellorar o seu traballo e se aproveiten de todas as facilidades que esta lles ofrece.

[← Ir ao sumario](#)

Para que serve unha tese?

A etapa da tese de doutoramento é un proceso moi importante na vida dos/as investigadores/as. Pero a importancia destes traballos vai máis aló da carreira profesional, xa que repercute en toda a sociedade.

Falamos con algúns directores e directoras para que nos comentasen, ao seu entender, para que serve unha tese.

Para que serve unha tese?

OFELIA REY CASTELAO

Doutora en Historia Moderna

A tese de doutoramento é o grao máis alto do sistema académico practicamente en todo o mundo. É un requisito para facer carreira investigadora ou docente nas universidades pero, sobre todo, é un reto persoal, formativo e de superación. Por esta razón fai o doutoramento tanto xente nova con contratos e bolsas, como profesionais -profesorado de Secundaria, persoal de arquivos, museo e bibliotecas, etc.-, incluso persoas xa xubiladas. Facer unha tese é atraente e a data da defensa pública é un fito importante tanto para os/as doutorandos/as como para as persoas que as diriximos.

RAÚL EIRÍN NEMIÑA

Doutor en Ciencias da Educación

Unha tese de doutoramento é un traballo de investigación orixinal, que procura dar resposta a un problema e incrementar o coñecemento sobre o mesmo. Dependendo do/a autor/a, dos seus intereses, circunstancias e traxectorias vitais e profesionais pode discorrer por distintos camiños. No meu caso, serviu como unha oportunidade de repensar a profesión docente que estaba a desenvolver nese momento, afondar en coñecementos sobre a mesma a distintos niveis e a posibilidade de proxectar estas ideas en outros desafíos profesionais. Significou a posibilidade de afrontar un desafío intelectual, compartido coas directoras da tese, docentes e colegas de doutoramento que colaboraron neste percorrido e do que nos fomos enriquecendo mutuamente.

*Para que serve unha tese?***JOSÉ RAMÓN POUSA ESTÉVEZ****Doutor en Comunicación Audiovisual e Publicidade**

Unha tese de doutoramento é unha investigación en profundidade que debería resolver unha ou varias dúbidas iniciais no plantexamento do traballo de investigación e que, na medida do posible, contribúa ao mellor coñecemento científico dentro dun determinado ámbito de traballo. Pero, sobre todo, é un exercicio para a formación, a maduración e a capacitación dun futuro investigador ou investigadora.

CRISTINA ARES CASTRO-CONDE**Doutora en Ciencias Políticas**

Como científica social formada na racionalidade da investigación dirixida á resolución –ou á mellor xestión- de problemas, permítome contextualizar esta resposta botando man da seguinte reflexión de Ralf Dahrendorf: “a ciencia precisa publicación e discusión. Encarna a sociedade aberta. Porén, a investigación non se produce no mercado. Fai falla o silencio da reflexión precisa, o desenvolvemento de ideas con calma, o estudo sen interferencias do exterior”. As teses de doutoramento son un produto dunha sociedade libre e capaz de dedicar recursos á formación de persoas para o desenvolvemento e a transmisión das ferramentas intelectuais precisas para o diagnóstico –preferentemente temperá- de problemas e para a achega de solucións eficaces, eficientes e xustas. A tese proba, tamén, que a persoa autora está capacitada para o manexo de teorías, conceptos e outras ferramentas de creación e análise de datos nunha determinada área de coñecemento, así como mellor preparada para a discriminación e a sistematización de información, a innovación e a apertura de oportunidades de benestar social.

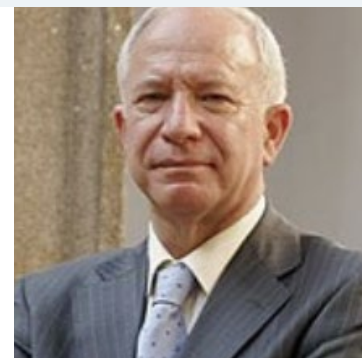

*Para que serve unha tese?***JOSÉ MARÍA FRAGA BERMÚDEZ****Doutor na área de Ciencias da Saúde**

O valor primario da tese é o que se obtén coa real experiencia de facela. O doutor ou doutora aprendeu como é o camiño da investigación, e as súas reviravoltas, como resolver as dificultades e como chegar con criterio crítico a uns resultados a valorar.

Cinco soen ser os intereses, desde o meu punto de vista, que levan a principiar unha tese: a) facer investigación, b) paso, ou proveito, para a carreira persoal posterior ou para mellorar as oportunidades laborais, c) prolongar o modo de vida de estudante mentres se busca un posto de traballo ou demorar esta última responsabilidade no tempo, d) facer carreira universitaria, e) o propio pracer persoal de obter o título de doutor.

As teses en España son feitas nun 25% por menores de 29 anos; case un 35% polos que teñen 30-34 anos e case un 25% por maiores de 45 anos. Os valores ou a aplicación de para que serve unha tese ten contestación moi diferente. En calquera caso, facer unha tese sempre é un enriquecemento.

ANUSKA MOSQUERA CORRAL**Departamento de Enxeñaría Química**

A tese de doutoramento ten dous obxectivos estreitamente relacionados entre si. Por unha banda, a súa realización é fundamental para a formación e o desenvolvemento persoal do/a doutorando/a. Nesta etapa, o/a estudante progresa de xeito constante adquirindo, non só coñecementos específicos do tema de traballo, senón outras habilidades precisas como a capacidade investigadora, creatividade e capacidade de resolución de problemas. Por outra, a súa realización constitúe un valor engadido para o/a doutor/a, favorecendo o desenvolvemento da súa carreira profesional e abríndolle un grande abano de posibilidades laborais tanto no sector público como empresarial.

Para que serve unha tese?

ÁNGEL GARCÍA ALONSO

Medicina molecular e Enfermidades crónicas

Eu abordaría a cuestión de para qué serve unha tese de doutoramento dende unha dobre perspectiva: Por un lado, está a perspectiva de formación investigadora. Se che interesa desenvolver unha carreira investigadora, xa sexa en organismos públicos ou en empresas privadas, unha tese de doutoramento ofréceche a posibilidade de adquirir unha experiencia práctica imprescindible, así como uns coñecementos teóricos especializados que van máis aló do que se teña feito nas distintas prácticas do grado ou Master.

Por outro lado, está a perspectiva de desenvolvemento persoal e profesional. Unha tese no é só traballo experimental, é tamén adquirir hábitos de razoamento crítico, elaboración de hipótesis, autonomía á hora de organizar o traballo experimental, e traballo en equipo. Todo isto reflectirase en que no día de mañá o futuro doutor ou doutora teña unhas habilidades intelectuais e profesionais que lle abrirán portas para poder optar a mellores saídas profesionais, incluso aquelas non estrictamente ligadas ao mundo da investigación.

SULAY TOVAR CARRO

Medicina molecular e Enfermidades crónicas

A tese é unha etapa fundamental porque nela recíbese non só formación en investigación, senón tamén en disciplinas transversais que poden ser de utilidade no futuro profesional. Nesta etapa, adquirense destrezas técnicas, pero o máis importante é que se aprende a pensar e a enfrontarse a retos, de maneira que os problemas se afrontan desde unha perspectiva científica. E, por suposto, non podemos esquecer que durante a tese realízanse achegas á xeración de coñecemento.

En resumo, apórtache experiencia tanto a nivel profesional como persoal. E un consello: gozade do camiño, con todo o proceso e pasádeo ben malia as dificultades, sacando o mellor de cada situación.

Para que serve unha tese?

FERNANDO JULIO PONTE HERNANDO

Doutor en Medicina (USC), en Historia da Ciencia (UDC) e en Veterinaria (UEx)

Considero que facer unha tese de doutoramento xera diversos resultados positivos:

1. Desenvolve ou aumenta o pensamento crítico.
2. Forma a un/ha investigador/a de calidade. É un xiro copernicano pasar de ser graduado ou licenciado, o que se consegue a base de ler e estudar o que outros fan, sen máis, a producir, como doutor/a, o que outros lerán ou estudarán.
3. Ensina os instrumentos básicos para seguir facendo investigación orixinal: busca de fontes primarias e secundarias, análises e avaliacións críticas das mesmas, contraste de ideas entre os diversos autores lidos e, por suposto, asomarse a un área temática, adquirindo un gran coñecemento dela, por máis reducido que poida ser o tema ou período a estudar.
4. Determina unha nova disciplina mental no/a doutor/a e lle confire unha capacidade moito máis panorámica de ver as cuestións intelectuais e, con frecuencia, auméntalle o abano das mesmas a áreas veciñas e incluso afastadas da traballada.
5. En resumo, creo que forma ao universitario integral, afastándose da orteguiana “barbarie do especialismo”.

EDIUS

**SIGUENOS
EN LINKEDIN**

Mª del Rosario Rodil

Ciencias e Enxeñarías

«A estadia pode aportar moito máis: a experiencia, viaxes, o achegamento a unha cultura e unha lingua estranxeiras...»

[↩ Ir ao sumario](#)

OPINIÓN

As estadias breves

Hai quen pode velas coma un mero trámite para acadar a mención de Doutoramento Internacional ou unha liña adicional no Currículo Vitae, pero unha estadia breve pode aportar moito máis.

As estadias breves son períodos de tempo curtos de duración variable, normalmente de entre tres e seis meses, nas que o persoal investigador pasa a formar parte dun grupo de investigación que o recibe durante ese intervalo de tempo.

Desde o punto de vista do desenvolvemento da tese, a estadia pode mellorar a calidade do traballo de investigación, pode achegar un cambio de enfoque ou visión, dar acceso a bases de datos ou a mostras diferentes das que temos na universidade de orixe. Tamén, pódese aproveitar para aprender novas metodoloxías ou empregar instrumental do que non dispoñemos no centro de procedencia. Outro aspecto moi importante é que noutros centros, universidades e países teñen distintas formas de funcionar e a estadia pode ser útil para descubrir novas formas de traballar.

Porén, non hai que deixar de lado o punto de vista persoal. A estadia pode aportar moito máis: a experiencia, viaxes, o achegamento a unha cultura e unha lingua estranxeiras... As estadias breves ofrecen unha oportunidade única para coñecer outras persoas da túa área e facer contactos profesionais ou persoais. Moitas veces, dunha estadia pode saír un futuro posdoutoramento así como colaboracións diversas a curto, medio ou longo prazo. Outras veces, mesmo podemos atopar a motivación de cara á carreira investigadora que queremos desenvolver.

En ocasións, o aproveitamento das estadias breves vese cuantificado polo número de publicacións ou comunicacións a congresos que provén, pero non queda aí. As estadias promoven o desenvolvemento profesional, a adquisición de novos coñecementos e competencias. Estas, son unha oportunidade de intercambio de novas ideas e metodoloxías, ademais de unha axuda á hora de fortalecer o carácter e a madurez científica e persoal.

Por todas estas razóns, se tes a oportunidades de realizar unha estadia nalgún centro ou universidade distinto do teu, ben no estranxeiro ben noutro punto do Estado, faina e aproveítala ao máximo. Intenta coñecer o maior número de persoas, aprender todo o que poidas, non só aquilo que fuches estudar, colaborar coa xente e, ante todo, gozar dela.

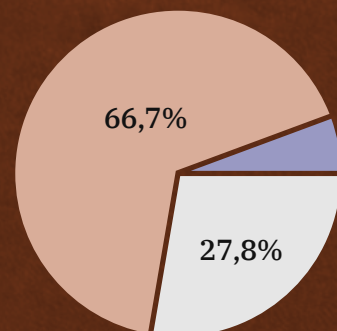
Os resultados:

Estadías

(Os resultados non son representativos porque a participación na enquisa foi reducida.)

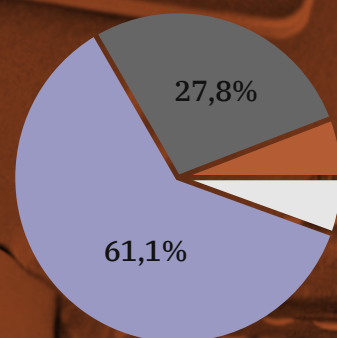
Facer unha estadía noutra universidade ou noun centro de investigación é...

- Imprescindible para a miña formación doutoral
- Necesario para a miña formación doutoral
- Prescindible para a miña formación doutoral

Para facer unha estadía prefiro unha universidade ou un centro de investigación de...

- Galicia
- España
- Europa
- América
- Asia

[↩ Ir ao sumario](#)

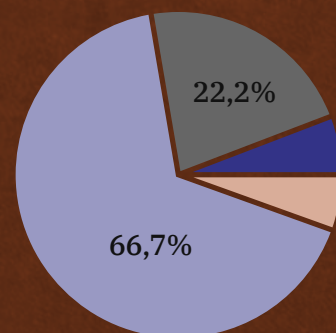
Os resultados:

Estadías

(Os resultados non son representativos porque a participación na enquisa foi reducida.)

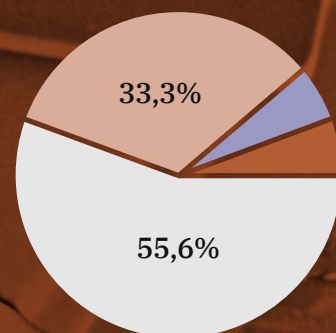
A duración recomendable para facer unha estadía debería ser...

- Unha semana
- Un mes
- Tres meses
- Seis meses
- Un curso enteiro
- Dous meses

Quen debería financiar as estadías?

- A institución na que está inscrita a tese
- A través de axuda /convocatorias públicas
- O grupo de investigación ao que se vincula a tese
- Cada quen a súa
- A institución que acolle ao investigador/a

[↩ Ir ao sumario](#)

**catro
cousas**

Redes sociais

Responder pregunta

Nomeados os tribunais dos Premios Extraordinarios de Doutoramento 2019-2020

Xa foron nomeados os tribunais de premios extraordinarios de doutoramento das teses defendidas durante o curso académico 2019-2020 e que obtiveron a calificación de *cum laude*. O prazo para presentar as solicitudes para recibir este recoñecemento rematou o pasado 3 de outubro.

En total, son 108 os investigadores que optan a estes premios extraordinarios cuxos nomes aparecen na listaxe definitiva publicada o 11 de novembro. Trátase de 33 teses de doutoramento da área de Artes e Humanidades, 13 de Ciencias, 38 de Ciencias da Saúde, 16 de Ciencias Sociais e Xurídicas e 8 traballos de Enxeñaría e Arquitectura.

Os tribunais para avaliar estas teses son cinco, un por cada grande área de coñecemento. O tribunal está constituído, como mínimo, por tres membros titulares e tres suplentes. Todos deberán ter concedido polo menos un sexenio de investigación.

Cada unha das comisións sectoriais foi a encargada de propor á EDIUS o tribunal correspondente a cada unha das grandes áreas.

A composición destes tribunais quedou distribuída do seguinte xeito:

Santiago Fernández Mosquera	P
Miguel Cabo Villaverde	V
Ángel Ruiz Pérez	V
Rocío Sánchez Ameijeiras	V
Xavier de Donato Rodríguez	S
Tomás Jiménez Juliá	PS
Ignacio Palacios Martínez	VS
Ramón Blanco Chao	VS
Mª Jesús Vázquez Lobeiras	VS
Xesús Blanco Echauri	SS

Antonio Manuel Martínez Cortizas	P
José Carlos Díaz Ramos	V
Alberto José Coelho Cotón	V
Jesús Manuel Mosqueira Rey	V
Manuel Caamaño Fresco	S
Mª Teresa del Carmen Barral Silva	PS
Eduardo García Río	VS
Elisa María Rubí Cano	VS
Manuel Vázquez Ramallo	VS
José Manuel Sánchez de Santos	SS

**Ciencias
da Saúde**

Abel García García	P
María Isabel Loza García	V
Jorge Blanco Álvarez	V
Juan Miguel Barros Dios	V
Ana de Castro Ríos	S
María Teresa Rodríguez Ares	PS
Raimundo Mateos Álvarez	VS
Jesús Rodríguez Requena	VS
David Araújo Vilar	VS
Nuria Alemañ Posadas	SS

**Ciencias Sociais
e Xurídicas**

Luis Míguez Macho	P
Xosé Soengas Pérez	V
Antonio Rial Boubeta	V
Ana María Porto Castro	V
Isabel Neira Gómez	S
Pedro Ortego Gil	PS
Francisco Campos Freire	VS
Adriana Gewerc Barujel	VS
Pablo Meira Cartea	VS
Eva María Aguayo Lorenzo	SS

**Enxeñaría
e Arquitectura**

Manuel Guaita Fernández	P
Juan Manuel Garrido Fernández	V
Juan Enrique Arias Rodríguez	V
María Jesús Sainz Osés	V
Gerardo Pereira Gonçalves	S
Manuel Méndez Lodos	PS
Pastora María Bello Bugallo	VS
Jesús María Rodríguez Presedo	VS
Juan Luis Fernández Lorenzo	VS
Francisco Omil Prieto	SS

[↩ Ir ao sumario](#)

EDIUS **NOVAS**

Convocatoria de Propostas Erasmus+ 2022

A Comisión Europea vén de facer pública a nova Convocatoria de Propostas Erasmus+ 2022 para proxectos de cooperación transfronteiriza dirixida a organismos públicos ou privados activos nos ámbitos da educación, a formación, a mocidade e o deporte.

Na convocatoria diferéncianse accións concretas nas que se poden presentar as solicitudes. Cada unha delas ten o seus propios prazos.

O prazo para presentar as solicitudes dependerá da convocatoria. As persoas interesadas en optar a esta convocatoria poderán enviar un correo electrónico á dirección: international.projects@usc.es, ou ben chamando ao teléfono da Universidade nas extensións telefónicas: 11113, 12845, 12876, 12897.

Accións xestionadas polo Servizo Español para a Internacionalización da Educación (SEPIE):

- Asociacións para a cooperación
- Asociacións a pequena escala
- Asociacións de cooperación

Accións xestionadas pola European Education and Culture Executive Agency (EACEA):

- Asociacións de excelencia:
- Centros de excelencia profesional
- Academias de profesores Erasmus+
- Acción Erasmus Mundus
- Universidades Europeas
- Asociacións para a innovación
- Alianzas para a innovación
- Desenvolvemento de capacidades

 [Ir ao sumario](#)

EDIUS NOVAS

Nerea Rodríguez Regueira recibe o Premio RUTE á Mellor Tese de Doutoramento Española no ámbito da Tecnoloxía Educativa

Nerea Rodríguez Regueira, membro do grupo de Investigación **Stellae** da USC, foi galar-dada pola Rede Universitaria de Tecnoloxía Educativa (**RUTE**) co primeiro premio na V edición do Premio RUTE á Mellor Tese de Doutoramento Española.

A tese de Nerea Rodríguez, titulada “Os libros de texto dixitais. Unha análise descritiva e interpretativa das súas características”, analiza os libros de texto dixitais dispoñibles para o profesorado galego dos últimos niveis da educación Primaria (quinto e sexto). Foi dirixida por outro investigador do grupo Stellae, Jesús Rodríguez Rodríguez, e defendida o 2 de xullo de 2020 de maneira telemática cunha cualificación de “Sobresaliente *cum laude*”.

En palabras da propia doutora, trátase dunha investigación “partindo da hipótese de que estes ‘novos’ recursos xurdiron para dar resposta a un sector económico en auxe e que, polo tanto, para o seu deseño non se teñen en conta as características propias dun material didáctico dixital”.

Para levar a cabo este traballo, Rodríguez Regueira realizou unha investigación bibliográfica sobre o estado da cuestión a nivel mundial (do que xurdiu unha publicación que a día de hoxe segue a recibir citacións e visitas de diversas partes do mundo) e creouse unha guía de análise de libros de texto dixitais “dirixida a desentrañar as

Nerea Rodríguez Regueira, Premio RUTE á Mellor Tese de Doutoramento Española no ámbito da Tecnoloxía Educativa

súas características tecnolóxicas, pedagóxicas e funcionais a través de 5 unidades de estudo”.

Ao preguntarlle sobre o que significa este recoñecemento, Nerea Rodríguez, destaca o feito de que a tese fose defendida en plena pandemia

[↩ Ir ao sumario](#)

“sendo unha das primeiras que se fixo de xeito *online*”. Isto, segundo explica, levou consigo que o acto de defensa, “que adoita ser especial en si mesmo e, se ve enriquecido pola presenza de persoeiros, familiares e amigos, non se producira”. A investigadora tamén nomea un efecto positivo desta situación tan atípica, xa que asistiron, aínda que sexa de xeito virtual, persoas que doutro xeito nunca o farían, “por exemplo, persoas de América latina ou profesionais que non poderían viaxar presencialmente a Santiago polos seus horarios de traballo”.

Nerea Rodríguez fai tamén referencia ao seu traballo como mestra de Educación Infantil, “a defensa produciuse ao final dun curso escolar moi complicado marcado pola pandemia que se estendeu ao curso seguinte”. Polo tanto, estas dúas situacións, “xunto coa sensación que un ten cando remata unha tese, entre o alivio de poñerlle fin e a impresión de que che falta algo, fixeron que este premio non só fora un recoñecemento ao traballo destes anos, senón que supuxo poñer os pés na terra e ser consciente do traballo realizado”. A premiada afirma que o galardón non é unicamente un recoñecemento académico, “senón que é o recoñecemento a unha traxectoria profesional na que, no meu caso, se entrelazan dous camiños de xeito inseparable: o de investigadora e o de mestra”.

«é o recoñecemento a unha traxectoria profesional na que, no meu caso, se entrelazan dous camiños de xeito inseparable: o de investigadora e o de mestra»

A doutora pola USC destaca que o seu obxectivo é transmitir, sobre todo ás persoas que están agora mesmo no proceso de realización dunha tese, “que as dificultades que atopas no camiño poden tornarse en oportunidades se lle damos o enfoque adecuado”. No seu caso, a falta de bolsas económicas “fíxome opositar”. E, agora, “ser mestra deume unha visión particular da temática a investigar e achegoume a opinión de docentes, familias e cativos que coido me fixeron reflexionar sobre aspectos que doutro xeito quizais nunca chegaría a ter en conta”.

EDIUS **NOVAS**

María Emilia Casas Baamonde, nova doutora honoris causa da USC

María Emilia Casas Baamonde no acto de investidura.

María Emilia Casas Baamonde é, desde o 3 de decembro, doutora honoris causa da Universidade de Santiago de Compostela. No acto de investidura, que tivo lugar no Paraninfo da USC, entreviú como padriño o profesor Javier Gárate Castro, catedrático de Dereito do Traballo e da Seguridade Social.

Catedrática de Dereito do Traballo e da Seguridade Social pola Universidade Complutense de Madrid, esta maxistrada galega foi a primeira muller á fronte do Tribunal Constitucional entre os anos 2004 e 2011. Ademais, Casas Baamonde formou parte da Comisión Xestora e Vice-reitora de Relacións Internacionais e Institucionais da Universidade

Carlos III de Madrid, do Consello do Instituto Internacional de Ciencias Políticas e do de Dereitos Humanos Bartolomé de las Casas. Foi, tamén, directora académica do Instituto Europeo de Relacións Industriais da Universidade Carlos III de Madrid e participou en numerosos grupos de expertos e expertas da UE.

O acto está aberto á participación da comunidade universitaria. As confirmacións de asistencia deben ser remitidas antes do 26 de novembro ao correo electrónico: reitor.secretaria@usc.gal

O evento tamén poderá seguirse en liña a través da [canle de Youtube da USC](#).

[↩ Ir ao sumario](#)

EDIUS NOVAS

Nova conferencia do CiQUS sobre ‘*Transition metal catalyzed C-H activation*’

O CiQUS (Centro Singular de Investigación en Química Biolóxica e Materiais Moleculares) programa unha nova conferencia da man do profesor **Igor Larrosa** (Universidade de Manchester) como relator convidado.

Baixo o título “*Transition metal catalyzed C-H activation: reactivity and selectivity control and late-stage functionalization*” a conferencia impartirase o xoves 2 de decembro ás 12.30 horas na Sala de Seminarios, cuxa capacidade está limitada a 40 persoas.

A conferencia tamén será emitida en liña a través de Zoom. Para asistir de forma virtual é preciso inscribirse na ligazón inferior.

Conferencia sobre ‘*Quevedo y Felipe IV: el memorial Católica, Sacra, Real Majestad*’

O doutor Fernando Plata Parga (Colgate University, EE.UU.) impartirá o 3 de decembro a conferencia “*Quevedo y Felipe IV: el memorial Católica, Sacra, Real Majestad*”. O relatorio, que se celebrará ás 12:00 horas na aula 18 da Facultade de Xeografía e Historia (USC), está organizado polo Mestrado de Historia Moderna ‘*Monarquía de España. Séculos XVI-XVIII*’ e coordinado polo profesor Domingo L. González Lopo. Trátase dunha actividade aberta á participación de toda a comunidade universitaria.

Un achegamento á obra de María Zambrano e Fernando Pessoa

A Facultade de Filoloxía da USC, en organización conxunta coa Vicerreitoría de Planificación, Tecnoloxías e Sustentabilidade, acolle un obradoiro teórico-práctico de investigación creativa que inclúe un ciclo de tres proxecións sobre: María Zambrano, Fernando Pessoa e José Ángel Valente. En novembro foi a quenda de Pessoa, o 9 de decembro a sesión centrase en María Zambrano e, o 16 de decembro, en José Ángel Valente. Todas as sesións teñen lugar ás 18.30 horas na Sala de Graos da Facultade.

Charla sobre o panorama asociativo do Portugal rural

O 3 de decembro, Natália Pereira impartirá a conferencia “*O panorama asociativo do Portugal rural: trajetórias e mecanismos de ação na construção da orgânica corporativa do Estado Novo no Distrito de Braga*” na Facultade de Xeografía e Historia da USC.

Os Seminarios de **HISTAGRA** son un punto de encontro para o debate colectivo entre estudantes, investigadores/as, especialistas e, en xeral, todas as persoas interesadas nas liñas de investigación deste grupo e no traballo dos investigadores e investigadoras.

[↩ Ir ao sumario](#)

EDIUS **NOVAS**

O profesorado axudante doutor tamén se beneficiará do complemento de produtividade investigadora

O complemento de produtividade investigadora ao profesorado axudante doutor da USC xa é unha realidade despois de que o **Consello de Goberno ratificara o acordo**.

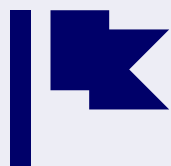
O pacto, que fora previamente asinado entre a universidade e as organizacións sindicais con representación na mesa de negociación de Persoal Docente e Investigador (PDI), reconece o dereito á correspondente avaliación do labor investigador deste colectivo nas mesmas condicións que o PDI con vinculación permanente.

Esta medida atópase en consonancia coas premisas que vertebran o Plan plurianual de Profesorado 2019-2022 e ao abeiro do cal se teñen adoptado, nos últimos anos, diversas medidas tanto en materia de dotación de prazas como na mellora das condicións laborais deste colectivo. O devandito acordo terá eficacia indefinida e o profesorado interesado concorrerá nas convocatorias que publique a USC para estes efectos desde 2021 e en adiante, debendo acreditar os requisitos que nelas se establezan e obtendo unha avaliación positiva por parte do órgano que se designe.

En materia de PDI, tamén se aprobaron prórrogas de profesorado asociado, comisións de selección de prazas e modificouse a denominación da área de coñecemento propia da USC Psicoloxía Organizacional, Xurídico-Forense e Metodoloxía das Ciencias do Comportamento pola de Psicoloxía Organizacional e Xurídico-Forense. Completando o capítulo de xestión de persoal, o Consello tamén aprobou a modificación da Relación de Postos de Traballo (RPT) do Persoal de Administración e Servizos (PAS), coa intención de reforzar a xestión relativa ao persoal de investigación e realizar axustes que optimicen o funcionamento do PAS da Universidade.

[↩ Ir ao sumario](#)

Formación

Actividades Decembro 2021

CURSOS E TALLERES

Taller de xestión do tempo e do estrés na etapa de tese (Santiago - 2ª ed.)

PRESENCIAL: 1 e 3 de decembro de 2021 de 9:00 a 14:00h
Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Taller de deseño e edición de materiais para presentacións escritas

Facultade de Ciencias da Comunicación: 16 e 17 de decembro de 2021
Matricula: do 3 ao 10 de decembro de 2021

Saídas profesionais fóra do laboratorio académico. ¿Qué facer co meu doutorado?

ONLINE: 24 de novembro e 1 de decembro de 2021
Día 24, de 16:00 a 18:00; día 1, de 16:00 a 19:00

How to Improve your Scientific Presentations

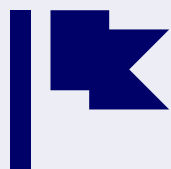
PRESENCIAL SANTIAGO: 16 e 17 de decembro de 2021 de 9:00 a 18:00
Aula de formación da EDIUS, Edificio CEA, Parque de Vista Alegre

Para profesorado

Taller de Xestión de Equipos

14 e 21 de decembro de 2021, e 18 e 25 de xaneiro de 2022
Actividade ONLINE | de 16:30 a 18:30

Formación

Actividades Decembro 2021

► Seminarios

Sobre los sesgos inductivos en el aprendizaje científico automático

Matemática aplicada

Data: 2 de decembro de 2021

Hora: 11:30

Lugar: MS Teams

“Fabricación de dispositivos ópticos con láser”

Seminarios Formativos en Láser, Fotónica e Visión 2021

Data: 3 de decembro de 2021

Hora: 11.00

Lugar: MS Teams

Nanoscopy, Metabolic Imaging and Intracellular Sensing based on Nanophotonics and Nonlinear Microscopy approaches

Seminarios Formativos en Láser, Fotónica e Visión 2021

Data: 17 de decembro de 2021

Hora: 11.00

Lugar: MS Teams

EDIUS **NOVAS**

Novas ferramentas e metodoloxía para facilitar a comunicación e as relacións entre directores/as de tese e doutorandos/as

Desenvolver habilidades de liderado e xestión de equipos no ámbito académico, este é o principal obxectivo da formación que a EDIUS organizou para directores e directoras de teses ao longo de 5 sesións durante os meses de novembro e decembro.

Beatriz García Cibreiro, consultora especializada na comunicación corporativa e mentorización de proxectos, e Noelia Rodríguez Álvarez, asesora e formadora nas áreas de Innovación estratéxica e emprendemento.

“De directores e directoras de tese a referentes. Habilidades de liderado e xestión de equipos” é o título da formación, impartida por Beatriz García Cibreiro, consultora especializada na comunicación corporativa e mentorización de proxectos; por Noelia Rodríguez Álvarez, asesora e formadora nas áreas de Innovación estratéxica e emprendemento; Esther Trujillo, experta en liderado, responsabilidade social e relacións organizacionais; e por Elvira Reche, psicóloga e investigadora especializada no acompañamento de persoal investigador e doutorandos/as.

[↩ Ir ao sumario](#)

Ao longo das sesións, os/as directores/as coñeceron novas metodoloxías, ferramentas, pautas e opcións para detectar e coñecer as necesidades do alumnado.

Na primeira das sesións, as relatoras explicaron que, desde hai anos, estase vivindo un cambio de paradigma e debemos coñecer como é o perfil do/a novo/a doutorando/a para aprender a ter unha mellor relación co alumnado e facer do traballo doutoral un proceso o máis frutífero posible. Para iso, os/as directores/as de tese deben saber cales son as necesidades e os problemas dos/as investigadores/as.

Unha das especialistas que impartiu a formación, Noelia Rodríguez, explica que, na actualidade, para dirixir unha tese hai que ter en conta que “existen, en todo o mundo, novas formas de entender os estudos de doutoramento”. Rodríguez engade que este proceso de cambio orixinouse a raíz das crises económicas, “mudou a forma na que vivimos, estudamos... Houbo unha transformación importante a nivel global”, apunta.

Pola súa banda, Beatriz García comenta que hai unha maior diferenza entre as xeracións, “o que dificulta o entendemento”. Asegura, ademais, que en moitos casos “non se comparten valores, mentalidade, nin obxectivos”. Esta fenda interxeracional, explica, agravouse aínda máis a raíz da pandemia pola Covid-19.

Por este motivo, é máis necesario que nunca atopar novas ferramentas para facilitar as relacións futuras entre directores/as e doutorandos/as.

Beatriz García Cibreiro nun instante da sesión.

ENTREVISTA

Antón Galocha

O profesor de deseño e xornalista Antón Galocha imparte nestes días a formación 'Deseño e edición de materiais para presentacións escritas'. O curso poñerá a disposición do estudiantado o coñecemento básico e a presentación das ferramentas adecuadas para realizar o deseño dunha edición escrita clara e atractiva. Galocha López lémbrales aos/as doutorandos/as que "o seu traballo vai ser xulgado, por suposto, polo seu contido, pero a imaxe que del transmita é esencial".

Antón Galocha,
profesor do curso 'Deseño e edición'

«As teses adoitan pecar de seren demasiado aburridas no seu aspecto, de non facer doada a lectura»

Por que os doutorandos e doutorandas precisan un curso deste tipo?

Un curso de deseño precisámolo todos, máis aínda agora que vivimos permanentemente no mundo da imaxe. Aqueles que neste momento están traballando nunha investigación que terán que presentar ante un tribunal aínda o precisan máis, porque o seu traballo vai ser xulgado por suposto polo seu contido, pero a imaxe que del transmita é esencial. Dicía Antonio Franco, fundador de El Periódico, que o deseño é como o envoltorio dun caramelo, non se come pero invita, ou non, a saborealo. Despois o sabor será o que sexa.

Ten o deseño máis importancia actualmente nunha sociedade hipnotizada pola imaxe?

Claro. Somos a imaxe que proxectamos e por iso existe a moda e por iso existen os prescritores de moda. A moda non son só as vestimentas. Tamén hai modas no deseño, claro: as tipografías van mudando e o que hoxe 'mola' mañá vese antigo. E iso mesmo apoia a mensaxe que queremos transmitir. Se vendemos algo tradicional procuramos traballar con tipografías tradicionais, por exemplo...

Ata que punto o deseño pode mellorar a presentación dunha tese de doutoramento?

De entrada pode facela máis atractiva ou menos. Hai unha serie de normas básicas que as universidades fixan, ou polo menos suxiren, para presentar as tese, pero eu penso que calquera mellora que se achegue no deseño facilitará a lectura e a comprensión do contido que, insisto sempre, é o esencial. As teses adoitan pecar no seu aspecto de seren demasiado aburridas, de non facer doada a lectura. E tamén adoecen moitas veces de falta de imaxes, porque pensamos, creo que erroneamente, que a foto, a ilustración, a infografía son demasiado transgresoras. Botarlles un ollo aos medios para ver como pretenden achegarse aos lectores é un exercicio importante que debemos facer tamén desde o mundo académico.

De que maneira a parte estética afecta á comprensión do contido e nos condiciona á hora de tomar decisións?

Un vello axioma da publicidade propón captar a atención, sorprender, e despois enganchar, seducir. Eses dous pasos danse en xeral en todo proceso

[↩ Ir ao sumario](#)

de comunicación. Se non hai unha chamada de atención inicial, a mensaxe pode nin chegar ao destinatario. Se chega pero non esperta interese, tampouco será eficaz. Pero o deseño debe ademais converter ese atractivo en parte da mensaxe para facela máis intelixible para o receptor. A simple elección dunha tipografía pode reforzar ou dificultar a comprensión dunha mensaxe. Ou facela máis atractiva e predispoñer máis favorablemente (ou menos) ao que a recibe. No caso dunha tese aos membros do tribunal, claro.

O curso fala de estratexias básicas para conseguir unha comunicación eficaz, a que se refire?

Pois a todo isto do que estamos falando, a que o que queremos contar chegue en condicións de ser atendido. Así que no curso falaremos de cousas básicas como tipografía, imaxe, información gráfica... formatos, e tamén falaremos un pouco dos contidos en como definir formalmente a súa estrutura, sempre pensando en facilitar a comprensión e facer atractiva a presentación.

«Dicía Antonio Franco, fundador de El Periódico, que o deseño é como o envoltorio dun caramelo, non se come pero invita, ou non, a saborealo»

Cales son as ferramentas máis adecuadas para realizar o deseño dunha edición escrita clara e atractiva?

Actualmente hai unha chea de ferramentas que nos permiten facer presentacións eficaces e veremos no curso algunhas delas. Non adoitan ser moi profesionais, pero son moi resolutivas e moi intuitivas, así que son doadas de usar. E hai outras máis profesionais, que son as que utilizan habitualmente no mundo da autoedición, que nos permiten presentar documentos semellantes aos que amosaría unha editorial ou un periódico. Son as ferramentas coas que traballa a prensa ou os deseñadores. É necesario coñecer uns e outros. E esa, a de dar a coñecer esas ferramentas, é unha das razóns e un dos obxectivos do curso.

Teses

Novembro 2021

Un lingüista entre dos siglos: Antoine Meillet y sus primeros proyectos de lingüística general

PABLO CANO LÓPEZ

Director/es: Milagros Fernández Pérez

PD: Lingüística

Data: 05/11/2021 - Presencial

Resumo:

El propósito principal de este trabajo es iluminar algunos ángulos poco conocidos de la obra científica de Antoine Meillet (1866-1936), discípulo y amigo de Ferdinand de Saussure (1857-1913) y cabeza de la llamada «École linguistique de Paris». Meillet es recordado, sobre todo, por su brillante aportación a varias ramas de la lingüística indoeuropea. Es comprensible, en vista de la magnitud y calidad de su labor como comparatista. Con todo, también es necesario tener presente su constante invitación a elevar la lingüística, ciencia predominante idiográfica (ciencia «de hechos»), al rango de ciencia nomotética (ciencia «de leyes»). Consciente de que tal empresa excedía las fuerzas de un solo investigador, sabedor de que el trabajo en equipo estaba llamado a desempeñar un papel cada vez más importante en el porvenir de la disciplina, Meillet trató de convencer a sus colegas de la necesidad de coordinarse y ponerse manos a la obra.

Desarrollo de un modelo matemático para predecir el comportamiento de las personas con discapacidad psíquica en el gabinete dental

IVÁN VARELA ANEIROS

Director/es: Pedro Diz Dios, Jacobo Limeres Posse

PD: Ciencias Odontológicas

Data: 05/11/2021 - Presencial

Resumo:

El manejo de los pacientes con trastornos conductuales en el gabinete odontológico es complejo y representa un gran reto para el profesional. El objetivo de esta tesis es desarrollar un modelo predictivo que ayude a anticipar el comportamiento que tendrá un determinado paciente con discapacidad intelectual y a utilizar estos datos para pronosticar qué pacientes serán susceptibles de derivación a centros odontológicos especializados. Esta herramienta puede ser útil para prevenir situaciones complicadas, favoreciendo intervenciones precoces y eficaces, disminuyendo el estrés para el profesional y mejorando la atención de los pacientes con entidades nosológicas asociadas a problemas conductuales.

La posibilidad de predecir el comportamiento del paciente en el gabinete dental mediante la herramienta PREBED (Predictors of Behaviour in Dentistry), puede resultar especialmente de utilidad para la optimización de los recursos sanitarios.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Estudio del efecto de la oligomerización sobre la selectividad funcional de receptores acoplados a proteínas G. Aplicación a la farmacología de la esquizofrenia

LAURA GÓMEZ GARCÍA

Director/es: José Manuel Brea Floriani, María Isabel Loza García

PD: Investigación e Desenvolvemento de Medicamentos

Data: 05/11/2021 - Semipresencial

Jasione L. (Campanulaceae). Biogeographic history, evolutionary relationships, species delimitation, and nomenclatural revision

LUIS MIGUEL SERRANO PÉREZ

Director/es: Santiago Ortiz Núñez

PD: Biodiversidade e Conservación do Medio Natural

Data: 10/11/2021 - Presencial

Resumo:

En esta tesis doctoral se ha estudiado a nivel funcional el cruzamiento de la señalización intracelular de los protómeros que forman el heterodímero D2/5-HT_{2A}, observándose la existencia de una señalización cruzada o crosstalk entre estos receptores dependiente de la vía PKA/CREB, a través de la activación de la proteína G_q y la fosfolipasa C, pero independiente de calcio, de proteína kinasa C, o de diacilglicerol. De esta manera, los resultados obtenidos permiten ampliar el conocimiento de la farmacología de este heterodímero implicado en enfermedades mentales como la esquizofrenia posibilitando mejorar el diseño de futuros nuevos fármacos antipsicóticos.

Resumo:

A tese desvela as relacións evolutivas dentro dun grupo de plantas vasculares da bacía mediterránea, o xénero *Jasione* (Campanulaceae). Inclúe aproximacións moleculares, cariolóxicas e morfolóxicas desde as que se pretende responder a preguntas relativas ás: 1- afinidades filoxenéticas, tanto intraxenéticas como no contexto da familia. 2- historia evolutiva do xénero, o que ten que ser abordado desde unha visión bioxeográfica e de datación de liñaxes. 3- ecoloxía evolutiva, analisada desde unha perspectiva adaptativa e filoxeográfica. 4: aspectos taxonómicos, onde se avalían as nomenclaturas precedentes e se propoñen actualizacións, recombinacións e novas especies. Os traballos nos que se sustenta teñen unha importante compoñente de laboratorio, que inclúe, entre outros labores, extracción de ADN e amplificación de marcadores moleculares, reconto de cromosomas e estudo de tamaños de xenoma mediante citometría de fluxo.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Neuroprotective effects of potent antioxidant molecules isolated from Bifurcaria bifurcata and Codium tomentosum in an in vitro and in vivo Parkinson Disease model

JOANA RITA MARTINS SILVA

Director/es: Rui Filipe Pinto Pedrosa, María Amparo Alfonso Rancaño, José Luis Sánchez López (titor)

PD: Ciencias Mariñas, Tecnoloxía e Xestión

Data: 11/11/2021 - Semipresencial

Study and Control of Thermal Transport in Complex Fluids

CARLOS LÓPEZ BUENO

Director/es: José Francisco Rivadulla Fernández

PD: Ciencia de Materiais

Data: 12/11/2021 - Presencial

Resumo:

The main objective of this thesis was to study the chemical profile of the algae *Bifurcaria bifurcata* and *Codium tomentosum* collected on the coast of Peniche (Portugal), evaluating the antioxidant, neuroprotective and anti-inflammatory activities of its main metabolites in an in vitro model of Parkinson's disease induced by the neurotoxin 6-hydroxydopamine on SH-SY5Y cells. This study allowed to identify 6 compounds, in which only 2 (eleganolone and loliolide) demonstrated to have neuroprotective and anti-inflammatory potential. The results obtained in this work consisted of an initial approach in relation to the neuroprotective potential in a model of Parkinson's disease, allowing these compounds can studied in more complex models and to be used as pharmacological agents in the treatment of Parkinson's disease.

Resumo:

In this thesis, we propose the study of heat transport in liquids as a novel approach to the study of the dynamic structure of liquids. We focus our attention on the thermal conductivity, which is highly sensitive to changes in the dynamic nature of the whole systems. This strategy was used to characterize different fluids, which leads to the discovery of new phenomenology in these systems, with unforeseen applications in areas such important as energy storage or biology.

We focus our research in two different projects. First, we study the effect of dissolving different solutes into the tetrahedral structure of liquid water. This shows the sensitivity of the thermal conductivity to changes in the microscopic arrangement, demonstrating the formation of supramolecular structures within the liquid.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Essays on the european banks financial stability, profitability, and efficiency

JOSÉ FERNANDO DA SILVA NETO

Director/es: María Celia López Penabad, Ana Iglesias Casal

PD: Economía e Empresa

Data: 15/11/2021 - Presencial

Study of growth-environment relationships and optimisation of management including climatic uncertainty of radiata pine stands in Galicia

MIGUEL ÁNGEL GONZÁLEZ RODRÍGUEZ

Director/es: Felipe Crecente Campo, Ulises Diéguez Aranda

PD: Enxeñaría para o Desenvolvemento Rural e Civil

Data: 17/11/2021 - Semipresencial

[↩ Ir ao sumario](#)

Resumo:

The first essay analyses the effects of bank competition on a banks financial stability. Using a sample of 117 listed banks from 16 Western European countries from the period 2011 - 2018, the main findings indicate that an excessive increase in competition tends to generate financial instability, especially in countries where banking systems have low financial stability. In the second essay, the effect of the implementation of negative interest rate policies on the profitability and risk of banks is evaluated. Considering a sample of 2,596 banks from 29 European countries in the period 2011- 2019, the results obtained have led us to conclude that the implementation of a negative interest rate policy reduces the net interest margin and the profitability of most banks, but it does not lead to the adoption of investment strategies with high risk exposure. However, these conclusions are not applicable to all banks, which differ according to the business models adopted by each bank. In the third essay, the impact of adopting socially responsible policies on banking efficiency is analysed. Based on a sample of 108 listed banks from 21 European countries during the period 2011 - 2019, it is concluded from the evidence of a U-shaped relationship between corporate social performance and banking efficiency that banks with good performance in the social area and with high quality governance models are the most efficient.

Resumo:

The purpose of this thesis was to forecast the impact of climate change on radiata pine plantations in the northwest of Spain in terms of productivity, profitability, and silvicultural treatments. In Study I, several statistical techniques were used for predicting the site index (SI) of radiata pine stands using environmental predictors extracted from available raster maps. A non-linear technique, Multivariate Adaptive Regression Splines (MARS), was suggested as the best modelling alternative, explaining up to 52% of the SI variability. In Study II, the Support Vector Regression technique was used to predict SI and delimit the validity area of predictions based on the radial basis kernel. The resulting model had high predictive performance, provided robust predictions under varied climatic conditions, and included a relatively small number of predictors. Moreover, the model was able to identify areas where climatic conditions were very different from the observed and consequently regularised predictions for those areas. In Study III, silviculture under climate change was optimised for maximising the soil expectation value of a set of radiata pine plantations.

Teses defendidas en novembro

Evaluación de la exposición prenatal a tabaco, psicofármacos y nuevas sustancias psicoactivas (NPS) mediante el análisis de meconio

ÁNGELA LÓPEZ RABUÑAL

Director/es: Angelines Cruz Landeira, Ana de Castro Ríos

PD: Avances e Novas Estratexias en Ciencias Forenses

Data: 18/11/2021 - Semipresencial

Resumo:

El abuso de drogas puede ocurrir en cualquier etapa de la vida, pero aproximadamente la mitad de las mujeres que consumen estas sustancias se encuentran en edad fértil. La exposición a estas sustancias durante el embarazo puede dar lugar a complicaciones obstétricas, neonatales y en etapas posteriores de la vida. La entrevista materna suele infravalorar la exposición prenatal a sustancias de abuso. Por tanto, es fundamental disponer de metodologías analíticas que permitan su detección objetiva en muestras biológicas. El principal objetivo de esta Tesis Doctoral ha sido evaluar la utilidad del meconio como muestra biológica de referencia para la identificación de la exposición prenatal a sustancias de abuso, específicamente a tabaco, psicofármacos (antidepresivos y benzodiacepinas) y Nuevas Sustancias Psicoactivas (NPS).

Efficient Registration of Multi and Hyperspectral Remote Sensing Images on GPU

ÁLVARO ORDÓÑEZ IGLESIAS

Director/es: Francisco Santiago Argüello Pedreira, Dora Blanco Heras

PD: Investigación en Tecnoloxías da Información

Data: 18/11/2021 - Presencial

Resumo:

In this thesis, the problem of developing faster and more efficient automatic hyperspectral image registration was addressed. The focus was on designing and developing registration methods by producing good registration results in terms of accuracy and efficient computation in commodity hardware. A Fourier-based method and different feature-based methods were implemented to align hyperspectral remote sensing images with large and unknown initial transformations. To handle these extreme situations, the developed algorithms efficiently exploit the available spectral information and not only the spatial one as it is common in the literature. Furthermore, they are projected onto many-core GPUs enabling real-time applications even for large datasets.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

From agricultural cultivation to food and bio-based products: a life cycle assessment perspective

IANA CÂMARA SALIM

Director/es: Gumersindo Feijoo Costa, María Teresa Moreira Vilar

PD: Enxeñaría Química e Ambiental

Data: 19/11/2021 - Semipresencial

Resumo:

The environmental concern about the use of non-renewable sources drew attention to the use of renewable biomass for the production of biofuels and bio-based products. Examples include first-generation (1G) feedstocks, such as starch crops (e.g., maize and wheat grains), which compete with food/feed markets. Agricultural and industrial processing residues, namely second-generation (2G) feedstocks, are also of interest for use in industrial fermentation processes, although, to date, they have fewer technological advantages in relation to 1G biomass. Bioeconomy and circular economy are key concepts to promote the development of more sustainable production processes, which promote compliance, by governments, with the commitments and initiatives of the 2030 Agenda, the United Nations SDGs and the Paris agreement, among others. In this context, significant efforts in the sustainable production of agriculture and bio-based products are essential for sustainable development. The main objective of this doctoral thesis is to assess the environmental and economic impacts of bioproducts, considering food and bio-based products, by means of the Life Cycle Assessment (LCA) methodology.

Functional characterization of Circulating Tumour Cell (CTC) clusters in breast cancer

INÉS MARTÍNEZ PENA

Director/es: Rafael López López, Roberto Piñeiro Cid

PD: Medicina Molecular

Data: 19/11/2021 - Semipresencial

Resumo:

The objective of this thesis project is to conduct a comparative study between individual CTCs and CTC clusters, to further study the biology of CTC clusters and to determine the differential characteristics that provide them with greater metastatic potential. The isolation of CTC clusters from samples of BC patients not only allowed us to confirm the prognostic value of CTC clusters but also to optimize workflows that maximise the detection of CTC clusters. The development of in vitro models of CTC clusters and their later functional/molecular characterization showed that these models properly recapitulated the phenotypic features of the CTC clusters isolated from patient samples. The combination of the tools presented in this thesis can contribute to overcome the restrictions derived from the low frequency of CTC clusters in patient samples and allow a deeper understanding about the role of CTC clusters during metastasis.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Producción de algas unicelulares y bioestimulación en lechuga

EDMUNDO RENÉ RECALDE POSSO

Director/es: María Rosa Mosquera Losada, Luis Roca Pérez

PD: Investigación Agraria e Forestal

Data: 19/11/2021 - Virtual

Resumo:

El objetivo de esta tesis es optimizar un fotobiorreactor de crecimiento microalgal con el fin de escalarlo para su uso industrial, así como la aplicación de las microalgas para el cultivo de la lechuga. Para la optimización del fotobiorreactor se diseñó un sistema modular y funcional ubicado en una infraestructura tipo invernadero adaptado a las condiciones de Ecuador. Se analizaron distintos materiales textiles de la lámina del cultivo, tiempo de encendido/apagado del sistema, dosis de CO₂ y nutrientes del medio de cultivo. Se puede concluir que el sistema funciona de forma óptima mediante el encendido continuo del mismo, y una lámina de material tipo tela polar fabricada 100% poliéster y una dosis de 100 mg kg⁻¹ de N en el medio y una variación posible de la dosis de CO₂ que no afecta al crecimiento y permite un desarrollo adecuado de las algas. El sistema diseñado produce microalgas que adicionadas a un sistema de cultivo hidropónico incrementan la producción de lechuga.

Liderazgo y empoderamiento de mujeres líderes comunitarias: un estudio socioeducativo en el municipio de Yumbo-Colombia

DIANA MORELA ESCOBAR ARIAS

Director/es: María Belén Caballo Villar, Rita Gradaille Pernas

PD: Educación

Data: 19/11/2021 - Semipresencial

Resumo:

La equidad de género y la promoción de los derechos de las mujeres para cerrar las brechas de la desigualdad, la pobreza y la exclusión social constituyen hoy en día un desafío para muchos países. En Colombia las mujeres representan la mayor parte de la población, siendo uno de los sectores más afectados por los impactos de la violencia sociopolítica. Este trabajo de investigación tiene como objetivo, por un lado, analizar la importancia del liderazgo y del empoderamiento femenino para la transformación de las políticas socio-comunitarias en Colombia; y por otro, visibilizar la experiencia de las mujeres líderes comunitarias del municipio de Yumbo-Colombia, resaltando la importancia que ha tenido la educación en sus procesos de empoderamiento y liderazgo comunitario.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Estudio de la diversidad morfológica y eco-geográfica en tres cultivos andinos del Ecuador: el caso del tarwi (Lupinus mutabilis Sweet.), jícama (Smilanthus sonchifolius [Poepp. y Endl.] H. Robinson), y miso (Mirabilis expansa Ruiz y Pav. Standley.)

DORIS SALOMÉ CHALAMPUENTE FLORES

Director/es: María Rosa Mosquera Losada, Antonio Miguel Ron Pedreira, César Tapia Bastidas

PD: Investigación Agraria e Forestal

Data: 19/11/2021 - Virtual

Multi-particle production in the Color Glass Condensate

PEDRO AUGUSTO AGOSTINI INFANTE

Director/es: Néstor Armesto Pérez, Tolga Altinoluk

PD: Física Nuclear e de Partículas

Data: 22/11/2021 - Semipresencial

Los modelos de negocio digitales de los diarios de referencia de los países de la comunidad andina de naciones

YALITZA THERLY RAMOS GIL

Director/es: Fermín Galindo Arranz

PD: Comunicación e Información Contemporánea

Data: 22/11/2021 - Virtual

Resumo:

Ecuador presenta una amplia agrobiodiversidad, cultivos andinos como el tarwi (*Lupinus mutabilis* Sweet.), jícama (*Smilanthus sonchifolius* [Poepp. & Endl.] H. Robinson), y miso (*Mirabilis expansa* Ruiz & Pav. Standley.) representan parte de la dinámica alimenticia y de producción de los agricultores andinos. El objetivo se centró en evaluar las características morfológicas de las colecciones de tarwi y miso pertenecientes al Banco Nacional de Germoplasma del INIAP, y determinar las características ecogeográficas de las tres especies. Se empleó 173 accesiones de tarwi y 28 descriptores morfológicos; en miso fueron 30 accesiones y 20 descriptores. Para la caracterización ecogeográfica se emplearon datos de colecta de las colecciones en mención y 80 accesiones en jícama; se emplearon 105 variables climáticas, edáficas y geofísicas.

Resumo:

Nesta tese repasaremos o marco teórico de producción de partículas en colisións ultra relativistas usando a teoría efectiva do Color Glass Condensate (CGC). O obxectivo principal será ampliar o procedemento teórico actual para calcular correlacións entre partículas producidas en colisións protónprotón ou protón-núcleo que se estudan no Gran Colisor de Hadróns (LHC) no CERN ou no Colisor Relativista de Ións Pesados (RHIC) en BNL.

Resumo:

La tesis de investigación doctoral analizó el concepto de modelo de negocio como una aproximación teórica de los modelos de negocio general en el ámbito de la economía digital y las teorías de la información. Para ello, se enfocó en el contexto de los cuatro medios digitales de referencia de los países que integran la Comunidad Andina: El Diario (www.eldiario.net) de Bolivia. En Colombia, El Tiempo (www.eltiempo.com). Desde Ecuador, El Comercio (www.elcomercio.com). Y, por último, El Comercio (www.elcomercio.pe) de Perú. El trabajo comprende, cinco aspectos principales: introducción, marco teórico, metodología, resultados su consiguiente análisis y conclusiones.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

O mito da escassez e a Formação de Professores de Matemática nos Institutos Federais de Educação, Ciência e Tecnologia

LEANDRO DE JESUS DUELI

Director/es: María Jesús Salinas Portugal, María Teresa Fernández Blanco (titora)

PD: Educación

Data: 22/11/2021 - Virtual

Aproximación crítica a la banca ética en España como modelo para la transformación social: entre la economía solidaria y la inversión socialmente responsable

MIGUEL ÁNGEL FERNÁNDEZ TABOADA

Director/es: María do Carme García Negro, Óscar Rodil Marzabal (titor)

PD: Economía e Empresa

Data: 23/11/2021 - Presencial

Estudio de la aplicabilidad de catalizadores biomiméticos con actividad redox en procesos químicos y farmacológicos

LARA ROUCO MÉNDEZ

Director/es: Marcelino Maneiro, Rebeca Alvaríño Romero, José Manuel Cifuentes Martínez (titor)

PD: Investigación Básica e Aplicada en Ciencias Veterinarias

Data: 24/11/2021 - Presencial

 [Ir ao sumario](#)

Resumo:

Apesar da existência de uma carência real de professores de Matemática nas escolas de educação básica, constatada nos censos in loco, a quantidade de concluintes nos cursos de licenciatura em Matemática nas Instituições de Ensino Superior (IES) do Brasil supera a demanda, sobretudo quando se abarcam os números da educação a distância. Considerável percentual de docentes formados não está exercendo a atividade de regência, gerando uma lacuna da qual origina um discurso mítico, já naturalizado inclusive no meio acadêmico, de haja escassez na formação de professores. Tal discurso vem conduzindo à abertura de novos cursos de licenciatura nas IES, incluindo agora os Institutos Federais de Educação, Ciência e Tecnologia.

Resumo:

La tesis aborda el estudio una nueva clase de entidades bancarias con un funcionamiento diferente a las tradicionales, que tienen el objetivo declarado de responder a algunos de los graves problemas sociales o medioambientales actuales. La aproximación crítica a la banca ética, con una mirada amplia y sistémica, parte de situar la causa fundamental de los problemas de desigualdad y deterioro ecológico en el sistema capitalista. El acercamiento desde una perspectiva histórica, a partir de la revisión de la Responsabilidad Social y del Tercer Sector, así como de algunos elementos destacados de la banca ética, nos lleva a concluir que las potencialidades de la banca ética en su forma actual son escasas, y aporta elementos que pueden servir de orientación a futuro a este tipo de organizaciones que han demostrado un fuerte compromiso y una importante legitimidad social.

Resumo:

En la presente tesis se desarrollan nuevos modelos artificiales que puedan reproducir la actividad de enzimas con actividad redox. Los modelos biomiméticos desarrollados son metalocompuestos de manganeso y oro con diferentes ligandos entre los que se incluyen bases de Schiff, benzoimidazol y tiosemicarbazonas. Estos nuevos compuestos se pueden agrupar en dos grandes aplicaciones que son útiles para la industria química (descomposición fotolítica de la molécula de agua y degradación selectiva de la lignina) o farmacológica: actividad antioxidante (compuestos miméticos de la catalasa y la superóxido dismutasa) y antitumoral.

Teses defendidas en novembro

Parallelization and Optimization of Iterative Solvers on High Performance Architectures

EDOARDO EMILIO CORONADO BARRIENTOS

Director/es: Antonio Jesús García Loureiro

PD: Investigación en Tecnoloxías da Información

Data: 24/11/2021 - Presencial

Theoretical-experimental study on protein-ligand interactions based on thermodynamics methods, molecular docking and perturbation models

MICHAEL GONZÁLEZ DURRUTHY

Director/es: Juan Manuel Ruso Veiras

PD: Ciencia de Materiais

Data: 24/11/2021 - Virtual

Algunos aspectos fundamentales y aplicados de la transición resistiva de cupratos superconductores de alta temperatura en función de su nivel de dopado y estructuración

ALBERTO SEBASTIÁN VIZ

Director/es: Manuel Vazquez Ramallo

PD: Ciencia de Materiais

Data: 26/11/2021- Virtual

 [Ir ao sumario](#)

Resumo:

The main objective of this thesis is to develop an optimal sparse matrix storage format and implement efficient computing kernels that accelerate the execution of the sparse matrix vector (SpMV) product on modern computer architectures. The SpMV product is an essential building brick for a myriad of numerical application codes, especially for iterative solvers and numerical simulators. Improving the performance of the SpMV product is of special interest for researchers, because it is the major bottleneck for codes where it is required. Optimizing this product on modern computer architectures requires knowledge of parallel programming paradigms, efficient parallel algorithms and a basic idea of the device architecture being targeted.

Resumo:

The current doctoral thesis focuses on understanding the thermodynamic events of protein-ligand interactions which have been of paramount importance from traditional Medicinal Chemistry to Nanotechnology. Particular attention has been made on the application of state-of-the-art methodologies to address thermodynamic studies of the protein-ligand interactions by integrating structure-based molecular docking techniques, classical fractal approaches to solve protein-ligand complementarity problems, perturbation models to study allosteric signal propagation, predictive nano-quantitative structure-toxicity relationship models coupled with powerful experimental validation techniques. The contributions provided by this work could open an unlimited horizon to the fields of Drug-Discovery, Materials Sciences, Molecular Diagnosis, and Environmental Health Sciences.

Resumo:

Esta tesis consta de dos partes. La primera estudia la transición resistiva de los materiales cupratos superconductores de alta temperatura crítica; en particular: se extienden a altas temperaturas los cálculos de los efectos de fluctuaciones críticas de fase tipo vórtice-antivórtice, se calculan los efectos del desorden de fluctuaciones de stripes en los compuestos subdopados, y se comparan dichos desarrollos teóricos con medidas en función del dopado en el compuesto de referencia $\text{La}(2-x)\text{Sr}(x)\text{CuO}$. La segunda parte de esta tesis aborda la aplicación de estos resultados al diseño de materiales micro- y nanoestructurados para su uso como sensores ópticos bolométricos con el fin de mejorar sus parámetros operativos (potencia de saturación y rango dinámico, entre otros).

Teses defendidas en novembro

Modulación farmacolóxica de enfermidades con base inflamatoria con compostos de orixe marino

SANDRA GEGUNDE MOSQUERA

Director/es: Luis Miguel Botana López, María Amparo Alfonso Rancaño, José Manuel Cifuentes Martínez (titor)

PD: Investigación Básica e Aplicada en Ciencias Veterinarias

Data: 26/10/2021 - Presencial

Resumo:

La tesis describe el papel de las ciclofilinas A, B y C, así como el receptor de membrana CD147 en células del sistema inmune y en enfermedades relacionadas con la inflamación. Además, se detalla el potencial antiinflamatorio de compuestos naturales aislados de las esponjas *Characella pachastrelloides*, *Narrabeena nigra* y *Stylissa aff. carteri* y del coral *Zoanthus cf. pulchellus*, y se profundiza en las rutas que modulan la anhidroexfoliamicina un compuesto obtenido de *Streptomyces sp.*, la gracilina L aislada de la esponja *Spongionella gracilis* y dos análogos sintéticos en modelos celulares de inflamación. Las ciclofilinas y en especial la ciclofilina A, son proteínas que participan en el proceso inflamatorio, pero su papel en estas patologías todavía no está bien definido. El único fármaco modulador de las ciclofilinas conocido es la ciclosporina A. Con lo cual, es primordial un mejor entendimiento de los componentes que integran la respuesta inflamatoria y la función de las ciclofilinas. Además, desde el punto de vista farmacológico, la identificación de nuevas estructuras con actividad antiinflamatoria que puedan servir como moléculas guía, tiene un gran interés.

A lingua da Terra de Viana do Bolo. Descrición dialectal e análise do cambio lingüístico

Mª CONCEPCIÓN ÁLVAREZ POUSA

Director/es: Francisco Fernández Rei

PD: Lingüística

Data: 26/10/2021 - Presencial

Resumo:

A tese de doutoramento ten por finalidade describir a lingua do concello ourensán de Viana do Bolo, variedade do galego oriental pertencente á microsubárea O Bolo-Viana, encadrada na subárea Valdeorras-Viana da área oriental-central. Para a análise da devandita variedade pártese esencialmente dun amplo corpus oral formado polo discurso libre de tres xeracións de informantes en moitos puntos do municipio, que permite describir o vianés a través dos ámbitos da fonética, a morfosintaxe e o léxico e concretar as súas peculiaridades dentro do bloque oriental, especialmente en relación coas variedades próximas zamoranas. Asemade, estúdase a variación e o cambio lingüístico en tempo aparente no concello de Viana para ver como o cambio afecta no mantemento da variedade, cales son as variables máis propicias á mudanza e os posibles factores que influencian este feito. Esta análise baséase no conxunto do devandito corpus oral do que se realizou unha escolma de 25 etnotextos correspondentes a outras tantas parroquias, que figuran no anexo.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Príncipes e pastores. Os arcebispos de Santiago de Compostela na época moderna

FERNANDO SUÁREZ GOLÁN

Director/es: Ofelia Rey Castelao

PD: Historia, Xeografía e Historia da Arte

Data: 26/11/2021 - Presencial

Resumo:

Esta tese sitúase nun espazo historiográfico múltiple, que parte da historia social, a través da recomposición dun sector social relevante, para acceder á historia da cultura na súa vertente de estudo da imaxe e do imaxinario social. En esencia búscase articular a realidade social e a súa percepción polos suxeitos e axentes sociais que participaron dela. Para isto seleccionouse un grupo social determinado, os arcebispos de Santiago durante a época moderna, porque neles se concita a dobre serie de fontes documentais que permiten facer o contraste entre a realidade e a súa percepción. En tanto que os arcebispos de Santiago eran verdadeiros príncipes da Igrexa, proponse tamén un intento de recuperación biográfica, en liña coas tendencias recentes da historiografía, pero entendendo que esa recomposición non é un obxectivo en si mesma, senón un medio.

Populismo e hiperpresidencialismo en el Ecuador actual

PASQUALE CERBONE

Director/es: Jose Manuel Rivera Otero, María Pereira López

PD: Marketing Político, Actores e Institucións nas Sociedades Contemporáneas

Data: 26/11/2021 - Presencial

Resumo:

La tesis tiene como fin la revisión del concepto de “hiperpresidencialismo” a la luz de un nuevo planteamiento teórico, según el cual el fenómeno es fruto de la interacción entre presidencialismo fuerte y populismo, dentro de un sistema democrático. Adicionalmente, se planteó que su subsistencia depende de la particular relación que el populismo crea entre el “pueblo” y el líder, que es de naturaleza emocional. Entre los resultados más importantes de la tesis se destaca que, la experiencia hiperpresidencialista ecuatoriana demuestra la subsistencia de elementos adicionales a los descritos tradicionalmente en la literatura sobre este fenómeno y que el hiperpresidencialismo es más bien un fenómeno multidimensional, en el cual influye determinantemente la relación emocional de los electores con el presidente.

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Structural Control of Membrane-Targeted Peptides for Delivery of Functional Proteins

MARTA PAZO PASCUAL

Director/es: Juan Ramón Granja Guillán, Javier Montenegro García

PD: Ciencia e Tecnoloxía Química

Data: 26/11/2021 - Presencial

Resumo:

The plasma membrane controls the flow of bioactive molecules entering the cell. Most small molecules can easily cross plasma membranes. However, macromolecules such as proteins or antibodies with pharmacological characteristics have limited access, either by hindering internalization or endosomal escape. Therefore, during the development of this PhD thesis we designed new CPPs as transporters of this type of drugs. We investigated new CPP designs and how to modulate their cellular activity, penetration and viability capabilities. Starting with new peptide libraries through dynamic linkages to discover good ratios between cationic charge and hydrophobic residues. Moving on to designs that increase helical folding in membranes to improve internalization and viability. Finally, to characterize the supramolecular behavior in membranes of the designed CPPs and to evaluate the capacity for transport and delivery of protein drugs.

Big Data Analysis application in the renewable energy market: wind power

HAMID BASTANI

Director/es: Juan José Casares Long, José Antonio Souto González

PD: Enerxías Renovables e Sustentabilidade Enerxética

Data: 29/11/2021 - Presencial

Resumo:

Entre as enerxías renovables, a enerxía eólica e unha das Tecnoloxías mundiais de rápido crecemento. Non obstante, esta incerteza debería minimizarse para programar e xestionar mellor os activos de xeración tradicionais para compensar a falta de electricidade nas redes eléctricas. A aparición de técnicas baseadas en datos ou aprendizaxe automática deu a capacidade de proporcionar predicións espaciais e temporais de alta resolución da velocidade e potencia do vento. Neste traballo desenvólvense tres modelos diferentes de ANN, abordando tres grandes problemas na predición de series de datos con esta técnica: garantía de calidade de datos e imputación de datos non válidos, asignación de hiperparámetros e selección de funcións. Os modelos desenvolvidos baséanse en técnicas de agrupación, optimización e procesamento de sinais para proporcionar predicións de velocidade e potencia do vento a curto e medio prazo (de minutos a horas).

 [Ir ao sumario](#)

Teses defendidas en novembro

Impacto clínico de la exposición a sílice en trabajadores: expresión clínica y función respiratoria, marcadores séricos y de disfunción inmune

JOSÉ JESÚS BLANCO PÉREZ

Director/es: Francisco Javier González Barcala, José Martín Carreira Villamor

PD: Investigación Clínica en Medicina

Data: 29/11/2021 - Presencial

Estudio del papel de la vía no canónica de WNT5A en el fenotipo agresivo de los sinoviocitos reumatoides y de su potencialidad como diana terapéutica para la artritis reumatoide

ÁNGELA RODRÍGUEZ TRILLO

Director/es: Carmen Conde Muro, Antonio González Martínez-Pedrayo, Juan Bautista Zalvide Torrente (titor)

PD: Medicina Molecular

Data: 30/11/2021 - Presencial

Resumo:

El estudio muestra en una amplia cohorte de paciente con exposición ocupacional a inhalación de polvo de sílice, la utilidad de 6MWT como determinante pronóstico, el significado clínico de la prevalencia de las infecciones por MA, las implicaciones en el pronóstico de la presencia de ERAS; y potencial de la IL-8 como biomarcador de la presencia de silicosis y para la predicción de mortalidad.

Resumo:

La artritis reumatoide (AR) se caracteriza por la inflamación crónica sinovial que, sin el tratamiento adecuado, puede llevar a la destrucción progresiva del cartilago y hueso. Numerosos trabajos han mostrado la importancia del fenotipo agresivo de los sinoviocitos en la patogenia de la AR, aunque todavía no se han desarrollado terapias frente a estas células. Distintas evidencias indican que WNT5A puede contribuir a la patogenia de la AR. En este trabajo de tesis se demuestra la implicación de WNT5A en el fenotipo agresivo de los sinoviocitos reumatoides a través de las vías de señalización WNT/Ca2+ y RYK/Rho/ROCK. Además, la inhibición de ROCK en el modelo murino de artritis inducida por transferencia de suero K/BxN mejoró la severidad de la enfermedad con disminución de inflamación sinovial, daño del cartilago y erosión ósea. Además, la inhibición de ROCK redujo la diferenciación y función de los osteoclastos derivados de PBMCs de pacientes con AR. Así, la inhibición de la vía de señalización WNT5A/RYK/ROCK puede ser una prometedora estrategia terapéutica.

 [Ir ao sumario](#)

**«Facer unha tese significa divertirse.
A tese é coma o porco, nela todo
ten proveito.»**

Umberto Eco

nEDIUS

Editada por Escola de Doutoramento
Internacional da USC (EDIUS),
Santiago de Compostela

Coordinación:
Miguel Tüñez

Revisión lingüística:
Gisella Costas López
*PD Estudos da Literatura
e da Cultura*

Copy:
Clara Castilla

Deseño:
Nudo

Escola de Doutoramento Internacional (EDIUS)

881814360 / 14361
edius@usc.es

Casa dos Catedráticos. Av. das Ciencias, 6
15782 Santiago de Compostela

Depósito Legal: C 1550-2020
ISSN 2792-6079

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
CULTURA, EDUCACIÓN
E UNIVERSIDADE

*Actividade financiada polo Convenio de Colaboración entre a Consellería de Cultura,
Educación e a USC para o desenvolvemento de accións estratéxicas de I+D+i.*